

Nejvečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CHELSEA 3878

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 134. — ŠTEV. 134.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 8, 1929. — SOBOTA, 8. JUNIJA 1929.

The largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Konec 59 let trajajocega spora.

IZMENJAVA LATERAN. POGODB MUSSOLINI V VATIKANU

V stanovanju kardinala Gasparrija se je zavrsila sijajna ceremonija. — Papež je blagoslovil savojsko vladarsko hišo. — Včeraj je postal papež zopet posvetni vladar, kar že niso bili papeži izza leta 1879.

VATICAN CITY, Italija, 7. junija. — Papeštvo je postal danes posvetna sila, prvič izza časa, ko je korakala italijanska armada skozi Porta Pia ter končala nepretrgano posvetno vlado, ki je trajala izza dni Karola Velikega. Vatikanska država je bila uresničena ob enajstih zjutraj, ko so bile izmenjene ratifikacije lateranskih pogodb.

Odnosnaji med italijanskim kraljestvom in sveto Stolico so bili znova ustanovljeni. Ceremonija se je vrnila v kongregacijski dvorani vatikanske palače.

Papeški državni tajnik, kardinal Gasparri, je zastopal papeža Pija XI. Benito Mussolini pa škega kralja Viktorja Emanuela III., Papež ni bil navzoč.

Malo pred izmenjavo ratifikacij je bilo objavljeno, da bo odšel monsignor Borgongini-Duca, dosevanji papeški tajnik za izredne zadeve, v Rim kot pri papeški nuncij, pri italijanski vladi.

Njegovo mesto v vatikanskem svetu bo zavzel monsignor Pizzardo, prejšnji državni podtajnik.

Vsa papeževa garda je bila oblečena v paradne uniforme ter je zavzela svoja mesta še predno so dospeli laški delegati. Tриje oddelki Švicarjev so stali pri Bronastih vratih pod poveljstvom svojega seržanta.

Srednjeveške uniforme, katere si je zamislil sam Michelangelo, so zadajale posebno slikovitost celemu prizoru.

Italijanska delegacija je dospela skozi vrata sv. Damaska, ki so glavnna vrata vatikanske palače.

Odtam so odšli delegati v drugo nadstropje v kongregacijsko dvorano. Majhen oddelek papeških Švicarjev je pozdravil delegate. Nekako eno uro pred ceremonijo je papež Pij brzjavno pozdravil italijanskega kralja ter mu podal svoj blagoslov.

Ministrski predsednik Mussolini je dospel v Vatikan deset minut pred enajsto uro. Oblečen je bil v uradno uniformo. Spremljal ga je Francesco Giunta, njegov podtajnik (Giunta je dal pred leti začetki Narodni Dom v Trstu. Op. ur.) Vatikan so zastopali kardinal Gasparri ter razni drugi visoki cerkveni dostojanstveniki.

Navzoč je bil tudi italijanski finančni minister Antonio Mosconi, ki je uredil finančno stvar celé zadeve.

Mosconi je izročil kardinalu Gasparriju ček in bonde za enoindvetdeset milijonov dolarjev.

Mussolini in Gasparri sta podpisala dokument glede izmenjave ratifikacij ter izjavila, da bosta izpolnjevala vse določbe konkordata. Pomembna ceremonija je bila s tem končana. Po izmenjavi čestitki so Mussolini in njegovi tovariši odšli ob pol-dvanajstih zjutraj.

Poznejše ceremonije so se vrstile v stanovanju kardinala Gasparrija. Nikakih govorov ni bilo in vse je bilo zaključeno na priprost način.

Misjonar na varnem.

PEIPING, Kitajska, 6. junija. — Kien provincei. Ni pa znano, kje Tuška Šurje ameriško poslanstvo se nahaja sedaj.

Banditi so navalili na misijski misjonar Coleman banditom, ki so ga ujeli nekje na Fu-jeli dr. Colemana.

YOUNGOV KOMPROMISNI NAČRT JE BIL VČERAJ KONČNO PODPISAN

Največji del nemških plačil bo poslan v Ameriko. — Pogoda stopi dne 1. septembra v veljavo. — Majhen požar je bil zakasnil ceremonijo. — Nemčija bo morala plačati v teku 58 let sedemintrideset milijard zlatih mark.

PARIZ, Francija, 7. junija. — Kompromisni načrt, ki nosi ime ameriškega finančnika Owen D. Younga, je bil nocoj zvečer malo pred šesto uro podpisani. Podpisali so ga zastopniki šestih držav. — Malo pred ceremonijo je nastal v dvorani požar, ki je bil pa kmalu pogašen. Po novem načrtu mora plačati Nemčija v teku 58 let, 37 milijard zlatih mark. Letna odpalačila bodo znašala povprečno nekaj nad dva tisoč milijonov mark. Z obrestmi vred bo morala Nemčija plačati nekaj nad sto milijard zlatih mark.

Načrt stopi v veljavo dne 1. septembra.

Zavezniki so se baje definitivno sporazumeli glede razdelitve plenov.

Francija bo dobila največ in sicer vsako leto 1046 milijonov zlatih mark. S tem denarjem bo platala vojne dolgovne Angliji in Združenim državam.

Jugoslavija bo dobila 84 milijonov zlatih mark.

Večina denarja, ki ga bo platala Nemčija bo šlo v Združene države.

S tem sporazunom je končana zavezniška kontrola nad nemškimi zadevami.

KAJZERJEVO UPANJE SE JE ZVODENELO

Nemški zvezni svet je podaljšal postavo, ki preprečuje povratek kajzera v Nemčijo. — Postava je stara že sedem let.

BERLIN, Nemčija, 7. junija. — Upanje prejšnjega kajzera Viljema, da se vrne v Nemčijo ter preživi tam svoje zadnje dni, je bilo zopet uničeno, ker je zvezni svet z 62 glasovi proti 4 glasoval za vladno predloga, naj se podaljša za nadaljnja tri leta postava za varnost republike. Veljavnost postave bi ugasnila julija meseca.

Postava naroča vladu, da obdrži bivšega kajzera izven Nemčije, češ, da bi kajzervje navzočnost ogrožala republiko.

Sprejeta je bila v nemškem zboru poleti leta 1922 kot zasilna odredba po zavrnatem umoru Waltherja Rathenaua.

Rykov je iz zdravstvenih razlogov odšel na počitnice.

MOSKVA, Rusija, 7. junija. — Danes je bilo oficijelno objavljeno, da se je predsednik sveta ruskih komisarjev podal v inozemstvo na počitnice iz zdravstvenih razlogov.

Trijе vstasi.

MEXICO CITY, Mehika, 6. jun. Iz države Cruz poročajo, da so bili ubiti v boju z zveznimi četami general Pineda ter vstaska glavarja Campos in Soto.

20 LET JEČE ZA MORILCA STJ. RADIČA

Puniša Račič je bil obsojen na dvajset let ječe. — V preiskovalnem zaporu je bil dvanaest mesecov.

BEOGRAFD, Jugoslavija, 7. junija. — Bivši poslanec v narodni skupščini Puniša Račič je bil obsojen na dvajset let ječe, ker je usmrtil lani dne 20. junija v skupščini dva poslanca, dva pa ranil.

Smrtno ranjen je bil tudi voditelj kmetske stranke Stjepan Radić, ki je pozneje poškodbam podlegel.

Račičeva tovariša Popović in Kovanić sta bila oproščena.

Račič je bil obsojen vsega skupaj na šestdeset let ječe. Ker pa po novem kazenskem zakoniku ni dovoljen noben daljši termin kot dvajset let, bo odšel to kazen.

Vsih mu bo dvanaest mesecov, ki jih je preživel v preiskovalnem zaporu.

Sodišče je izjavilo, da je strejal nepremišljeno, v velikem razburjenju.

NEMČIJA JE NA SLEDU ŠPIJONOM

Grof Polignac se sme odpeljati v Francijo.

Grof Polignac, ki je bil v New Yorku arretiran kot špihotapek žgana, sme odpotovati v Francijo. Vožnja na parniku "Paris" je imel že plačano. Postavljen je bil pod \$25,000 jamčenje.

Petindvajseta bomba eksplodirala v Chicagu.

CHICAGO, III., 7. junija. — Danes je porušila bomba trgovino Josepha Cohenha na South Ashland Ave. To je že petindvajseta bomba, ki je eksplodirala v tem letu v Chicagu.

Cehi hočejo imeti truplo srednjeveškega kralja.

PRAGA, Čehoslovaška, 7. jun. Med Čehoslovaško in Luksemburško se vrši diplomatski boj glede izročitve trupla princa Janeza Luksemburškega, ki je bil izvoljen češkim kraljem leta 1310.

Truplo je skoro šeststo let mirno počivalo v malem gradu Saarbruecken. Sedanji lastniki gradu nimajo nujesar pri temu, da bi izročili truplo Čehom, a luxemburška vlada je odločno proti temu.

Vezuv je prenehal bruhati.

TERZIGNO, Italija, 7. junija. — Prebivalci, ki so pobegnili pred deročo lava, so se začeli vračati. lava je bila porušila petdeset poslopij ter uničila dasti vinogradov. Vezuv se je pomiril.

Revolucija v Turčiji.

LONDON, Anglija, 7. junija. Iz Jeruzalema poročajo, da so se pojavili v vzhodnih okrajih Turčije resni nemiri. Poročila so prinesli nasprotinci Kemala paše, ki so dospeli sem. Vstajo vodi Karabekir paša. Kemal paša je baje odpotoval v Carigrad.

RAMSAY MACDONALD BO NAJPREJ ODPRAVIL BREZPOSELNOST

Ustvarjeno je bilo novo ministrstvo za zaposlenje. — Ministrstvo se bo moralno pečati z največjim problemom modernega časa. — Vsa ministrska mesta so zasedena. — Delavci bodo dobivali večje penzije.

LONDON, Anglija, 7. junija. — Ramsay MacDonald, ki bo jutri prevzel urad angleškega ministrskega predsednika, je danes sestavljal svoj program za angleški imperij. Problem nezaposlenosti je bil prvi, o katerem je razmišljal. MacDonald je začel že v sredo sestavljanju novo vlado. Včeraj pa je završil svoje načrte za zmanjšanje nezaposlenosti.

J. H. Thomas, enega najbolj domačih zadetev, Philip Snowden, uradljivih delavskih voditeljev, je imenoval ministrom za zaposlenost, da posveti prav posebno skrb tozadavnemu položaju.

Thomas je že predložil svoje načrte za odpravo nezaposlenosti, ki je vznemirjala Anglijo izva vojne ter postala eno glavnih vprašanj tekom zadnje kampanje.

Thomas je priznal, da je naložen skrajno težavn, kajti skoro en milijon nezaposlenih je v vladnih seznamih, in nobena vlada izza vojne ni našla zadovoljive rešitve.

Istega mnenja kot Thomas so tudi vsi drugi delavski voditelji. MacDonald je sklenil, da se loti zadeve s podvajeno eneržijo.

Thomas bo moral najbrž prezeti tudi načelstvo komiteja, sestavljenega iz ministrov za transport, trgovino, zdravje in delo.

Odgovoren bo za vse, kar se ti nezaposlenosti.

Eden Thomasovih glavnih načrtov je uveljavljanje višjih penzij, katerih bodo delavci deležni predno bodo popolnoma izognani.

Na ta način bodo starejši delavci vpokojeni, njihova mesta bodo pa zasedli mlajši, katerim je edaj skrajno težko dobiti delo.

Thomas ima še nadaljni načrt za reorganizacijo in razvoj železnice. Elektrifikacijo železnice namenava razširiti ter uvesti bolj moderni železniški materijal.

Politični pročevalec Daily Express je izjavil danes, da so bila vso glavna kabinetna mesta že zasedena.

Arthur Henderson bo zunanj minister, J. R. Clynes, tajnik za

Naš novi naslov je:

216 W. 18. St., NEW YORK.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjam, da izvršujemo nakazila v dinarijih in lirah po sledenem ceniku:

	V Jugoslavijo	V Italijo
Din.	\$ 8.30	Lir. 100 ..... \$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200 ..... \$ 11.30
" 2,500	\$ 45.75	" 300 ..... \$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500 ..... \$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000 ..... \$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjam, da smo vsled sporazuma s našim evropskim v starem kraju v stanu eničati pristojbino za tako izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarijih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saksler, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18. St. Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voices of the People).

Issued Every Day Except Sunday and Holidays.

Za celo leto voljo list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za enosemštevno na celo leto	\$7.00
Te žiri leta	\$1.80	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement:

"Glar Naroda" iskoja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Doprisk brez podpisu in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejemanje bivališč nasnameni, da hitrejšo najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 216 W. 18. St. New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

SINCLAIR

Meseca oktobra leta 1927 se je začel pred najvišjim sodiščem okraja Columbia proces proti oljnemu magnetu Harry F. Sinclairu in bivšemu tajniku za notranje zadeve Albertu B. Fallu.

Očitali so jima, da sta se zarotila proti vladi ter jo osleparila, ko sta dajala v najem Teapot Dome zaloge olja.

Kmalu po začetku obravnave je doznalo sodišče, da so porotniki pod stalim nadzorstvom Sinclairovih agentov.

Sinclairov uslužbenec Harry Mason Day je bil v to svrhu stopil v zvezo z detektivi Burnsove agencije. Detektivi so igrali vlogo posredovalcev med Sinclairom oziroma njegovim ljudim ter nekaterimi porotniki.

Čitatelji se bodo gotovo še spominjali, da se je neki porotnik izrazil, da upa dobiti po obravnavi "cel blok dolgo karo".

Po zaslijanju, tekom katerega so prišli zgoraj navedena dejstva na dan, je sodnik Siddon prekinil proces ter odredil drugo razpravo.

Sinclair je bil obsojen na šest mesecev, Mason pa na štiri mesece ječe.

Načelnik detektivske agence William J. Burns bi moral sedeti petnajst dni, dočim bi moral njegov sin W. Sherman Burns plačati tisoč dolarjev globce.

Proti tej razsodbi sodnika Siddonsa je bil pri najvišjem zveznem sodišču vložen priziv.

Najvišje zvezno sodišče je vzdržalo te kazni, edino staremu Burnsju je spregledalo petnajstdnevni zapor, to pa vsledtega, ker je njegov sin faktični voditelj agencije.

Dejstvo, da so podali sodniki najvišjega sodišča sodelno odločitev, dokazuje, kako zelo so obsojali zločin.

Splošna javnost si je ustvarila iz Sinclairovega početja en sam zaključek: da je hotel podkupiti nekatere porotnike, vsled česar bi se porota ne mogla sporazumeti.

Pri vsakem novem procesu bi bile vedno manjše prilike, da bi bil spoznan krivim.

Teh nazorov so bili tudi sodniki najvišjega zveznega sodišča, ki so v svojem odloku poudarjali, da je skušal obtoženec ovirati pošteno ravnanje pravice.

Po mnenju sodnikov je že dejstvo, da je obtoženec bogat, popoloma zadostovalo, da je spravilo nekatere povprečne porotnike iz duševnega ravnotežja ter jim onemogočilo trezen preudarek.

Sedaj sedi Sinclair v ječi, ker je omalovaževal zvezni senat. Prisojenih mu je bilo devetdeset dni.

Kot znano, se je na nasvet svojega odvetnika, branil odgovarjati na vprašanja senatnega odbora.

Prav lahko je mogoče, da bosta obe kazni tekli istočasno. V tem slučaju se bo njegova zaporna kazenskrajšala od šest do osem tednov.

Poglavito je, da je Sinclairovo obsodbo potrdilo najvišje sodišče.

Konec dolgotrajnega potovanja.

BREST, Francija, 6. junija. — Raj opazili trideset milij zapadno od Belle Isle. Gerbaul, francoski igralec tenisa, se je podal pred davčnim časom na potovanje drog svedeča v Angliji.

Novice iz Slovenije.

Pes preprečil velik požar.

Pred nekaj dnevi je bila tovarna Krauska industrijske družbe na Jesenicah v veliki požarni nevarnosti, iz katerih sledi, da je preprečil veliko nesrečo — pes.

Tovarniški delavec Anton Ravnik, stanovanec pod Mežaklju na južni strani Save včeraj tovarne KID je prišel okrog 10. zveče od dela domov. Sedel je k mizi, da bi večerjal, ko zasiši, da njegov pes, prikeljen pred hišo, silno laja in tudi ker se pes ni hotel pomiriti, je stopil Ravnik ven ter s strahom opazil, da na nasprotni strani Save gori streha zelen valjarne tovarne KID.

Plamen je bil že precej močan in batil se je bilo, da se razširi po vsem ogromnem poslopju in tudi na sosednjih streh. Ravnik je na pes glas kljal na pomoč, da bi delavec v tovarni opozoril na veliko nevarnost.

To je bila edina rečilna misel, kajti deroče. Save ne bi bil mogoč prebrasti, aka pa bi bil šel napokrog dobre četrt ure hoda, bi bil že prepoznao. Njegove kljice je k sreči slišal elektrikar Bernard Svetlin, tekel ven, zagledal ogenj ter nemiudoma obvestil o nevarnosti delovodja zelen valjarne, ki je takoj ustavljal obrat.

Delavec valjarne so z minimaksi in vodo z velikim naporom pogasili ogenj, tako da je bila akcija izbirno organiziranega tovarniškega gasilstva že nepotrebljena. Zasedel je samoten prostor v kotu in je verno posluševal fantovskim Šalam. Nihče ni spoznal neznanega gosta, le domači hkrati se je dozdevalo, da je bil ta tudi že prej dva ali trikrat v gostilni.

Sredi fantovskih šal se je tuječen nadomema vstal in vprašal:

"Boste pili na moje zdravje?"

"Bomo, bomo", so odpovedali fantje prijaznemu tuječemu.

"Dokle, liter žganja na mizo!" je naročil radodarnež. Plačal je naročeno pičajo, izpraznil svojo čašo ter se zapletel s fanti v živahen razgovor.

"Pijte na moje zdravje!" je naenkrat zaklical. To se je zgodilo, on pa je bil že pri vrati.

"Zdaj ste pili na zdravje Naceta — Jakopina!" je dejal. Komaj pa so se fantje zavedli, Naceta že ni bilo več.

Po zadnjih poročilih je prišel Nace celo na svoj dom v vasico Potok od Farščkim kalom pri Št. Vidu. Spremljal ga je neznanec, ki se mu je pridružil menda tudi iz razbojniških nagibov. Sploh so ljudje mutenja, da ne bo zdržal Nace dolgo sam; če se bo ledalo, bo organiziral tolpo.

Delovanje tatov in svedorcev v Ljubljani.

Tatovi in svedorcevi so postali zadnji čas v Ljubljani agilnejši. Policijska kronika beleži 2 zanimivi tativni, ki sta se primerili pretekli dnevi.

Pri raznih stavbnih podjetjih je zaposlenih več sto Bosancev, ki opravljajo najtežja dela in se prav skromno preživljajo. Prenosijo v večjih skupinah po cevnih prenočiščih, kamor imajo dostopit drugi.

Krepak 24-letni delavec Suleiman Sulemačuović iz Todorovega selja je spal z osmimi rojaki v neki sobi na Glincah. Spal je kar v "oblicah". Denamico je ponoveni iz previdnosti spravljal v hlačni žep. Ko se je zjutraj prebudil, je z žalostjo opazil, da denarnice ni bilo v žepu, pač pa jo je nato našel na slamnjači, toda v njej je bilo, žal le 34 dinarjev, namesto 134. Dan začel je takoj povpraševati, kdo mu je izmaknil stotin, toda vsi so molčali. Poklical je stražnika. Višji stražnik Jakob Grabar je preiskal vse navzoče, toda brez uspeha. Sumijo, da je delavec stodinarski bankovec počni skrivaj vzel nekdo, ki je tam prenočeval.

Med tem so prišli fantje iz Črnika, iz luke in se je pričel prepričati pretepi. Mlađi, komaj 20-letni Tomaž Gole, po domači Savčanovič z Malega Virnika, je udaril z nožem Gregorčiča po glavi. Na njegov krik je poletel Dolenc, proti hiši, nasproto pa mu je že pritekel Gole, skatermu, da je neki pajdaj svetil z električno svetiljko, in ga zabodel s kuhiškim nožem ali "šteletom" v desno stran prsi. Dolenc je se obrnil, polepel proti godzu, in zavil Sili: "Beživa, jaz imam že dosti!"

Dolenc je tekel še kakih 30 m pre godzu, se vsesel pod drevo, kjer je tudi umrl.

Orožnikom iz Krmelja pod vodstvom komandirja Albina Kosejca se je posrečilo storilec še istočas proti jutru arretirati. Tako so ga odgnali v radeške zapore. Gole je klubl svoji mladosti velik pretepel ter se je zelo upiral

aretaciji in transportu v zaporni zapor. Dejanje zanika, vendar so proti njemu jasni dokazi.

Pastolovščina roparja Jakopina.

Ropar Nace Jakopin že od konca marca razburil vso dolensko stran in vmesne hribe celo tjakaj do sakske soteske.

Pred dnevi smo poročali o držnih njegovih obiskih okrog Božnjeperka. Leskovce, Javorjev in Vrt. Orožniško poveljstvo je odredilo takoj vsem območjem orodniških postajam v St. Krizu, Poljaniku, Litiji, Štangji, Štěni in Št. Vidu, naj gredo za hajdukom v "potero". Šest orodniških pastorjev, ki so nam že poslali aro, da bodo vključeni v slovensko kolonijo na parniku.

Nadalje prosimo, da nam vsak pravočasno sporoči, kdaj, po kateri železnični in na katero postajo bo došpel v New York, da ga zamore naš uradnik pričakati na postaji in pripeljati v naš urad brez nepotrebnih stroškov. Kdaj, po kateri železnični in na katero postajo boste došli v New York, izveste postojuči agentu na Vaši železnični postaji, kjer boste kupili železnični vozni listek do New Yorka.

ONIM, KI SO NAMENJENI V STARO DOMOVINO

LETALO — DEKLA ZA VSE

Peter Zgaga

Letalo si v našem vsakdanjem življenju zavzema vedno važnejše mesto in v razini delih sveta ga že uporabljajo za najbravovrstnejša opravila. Znači, da se letala poslužujejo za zatiranje škodljivega mršesa v gozdu in drugod, ko letale z visko troši stup ter tako uničujejo, kar bi si en ne bilo mogoče drugače, kot cele gozdove posekat, ali pa zazgari. Tudi kartografi je letalo v veliko korist, kajti z letalom lahko zaznamujejo krajce, ki so seier nedostopni. A še mnogo drugih opravil je, ki jih vrši letalo, tako da je nekaj angleški list dal letalu pridelek, kot smo ga v naštvu naveli.

Poguma mu je zmanjkal, revježa, poguma mi je zmanjkal, — so še petek. Izkušen možak je pa madroval: — Nič mi ni zmanjkal poguma, Ravno nasprotno — pogum je dobil.

V neki drugi so se pogovarjali, česa bi si značel človek, če bi bil sam, brez vsega na samotnem otoku.

V tem slučaju bi rad imel galon dobrega vina — je izjavil rojak.

In po čem bi zahrebel, če bi se ti želja izpolnila? — so vprašali.

Po kratkem pomislu je odvrnil: — Se po eni galoni.

Mussolini je bil v Vatikanu, dusi ga je dan poprej ozmerjal papež z brezvercem.

Bil je pripravljen v svečano sprejetje, kajti v Vatikan je prinesel fek za enoindvetdeset milijonov dolarjev.

No, v takem slučaju se človeku marskaj spregheda — tudi brezverstvo.

Nekateri ljude imajo res smolo.

Bogat vdovec bi bil strašno rad

oddal svojo postarno hičer, pa so se ji vsi izogibali, ker ni bila niti lepa, niti kuhati ni znača.

Oče je najel izborno kuharico ter privedil razkošno večerjo. Povabil je tri fantje, mislec: — Plemenito jo bom že obesil.

Fantje so jedli z velikim tekom, pili z užitkom dobro vino in s tem zavoljili poslužitev domače hrane.

Po večerji je odšla hči v vrt za hišo. Bila je krasna poletna noč.

Tudi fantje so se porazgubili drug za drugim.

Oče je zadovoljno mel roke, mislec: — Zdaj bo, kar bo. Ni vrag, da bi je eden ne zasmobil.

Po so jo res zasmobil vse trije. Toda ne hčere, pač pa kuharico.

Zenske so rade mlade. Kdo bi jim zamenil? Toda vsaka stvar do gotev meje. Vse, kar je prav.

Z raznimi pudri in živahnimi se zmorejo navidez posladki za parlet.

Da so še par let mlajše kot jih zmanjost razodeva, se pa lahko zlažejo, če jim kdo verjame, seveda.

Toda nekate gredo do skrajnosti.

Na nekem plesu je poklicala osmennajstletna hčerka svojo naddebutno-mater vstanter ter ji rekla:

— Mama, prav je, da si vesela in da si se nekako pomladila med mladimi ljudmi. Toda na lastna tršesa sem sišala, ko si rekla nemenu kavalirju, da si stara petindvajset let. Drugemu si zoper rekel, da si stara triindvajset let. Resno te opazjam, naj bo v skrajnem slučaju med najino stvarjo že vsaj devet mesecov razlike.

Možiček je rekel zakonski ženici:

— Ali si čitala, da se bo noč pojavila na nebri, velika repatica?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALICE WRIGHT:

MAGICNO — TODA TRAGIČNO

Pri nas so ustanavljali dečje zavetnice in gospodu vikarju sem na njegovo prigovaranje obljubil, da bom po svojih skromnih močeh sodeloval pri dobrodelni prireditvi. Ker nisem tak kot je Angelika, ki ne zna peti, a vendar poje, sem mrljal, da bom občinstvo najbolj razveselil, tako mu pokazam par mojih čarovničkih trikov. Gospod vikar, ki je bil duša cele akcije, je v resnici dal moje imenatisni na lepake med spred. Povsem pa kar brez ovir, da mi ni bilo niti kaj prijetno pri sreči, ko sem oni slavnostni večer stopil na oder. Dočašči zajec, katerega sem stiskal v notranjem žepu fraka, nikar, ni hotel mirovati in tudi morski prahljak, kateri je samoval v drugem žepu, se baje ni niti kaj dobro počutil, kajti venomer se je skušal upravit ujetništva s tem, da mi je hotel žep pregriziti.

Po drugih žepih sem imel skrite igralne karte zložljive kozare in druge take stvari, kakor še pač "čarovnik" potrebuje kot razkužite svojo "umetnost".

"Gospoda moja", sem pričel z nekoliko tresčim glasom, "moja prva tečka bo ta, da bom pustil izginuti žepni robec. Morda je kateri izmed navzočih gospodov takoj prijetno, da mi posodi velik žepni robec in visoki cilinder."

Ko sem zaželenjeno imel v rokah, sem stopil k mizi, položil robec pod cilinder ter parkrat pobojnai po njem z mojo "čudodelno" pačko.

"Hajde, pokus, preste hokus", sem kljal, kazuje na cilinder. "Sedaj gospoda moja, sedaj pač."

"Sedaj gospoda moja, sedaj pač"

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Na pokopališču samo je bilo pripuščeno le malo ljudi. V okolici groba, kjer naj bi našel minister svoje zadnje počivališče poleg svoje žene, pa se je vendar zbrala množica ljudi. Med tem je zapazil grof Henning tudi tujo damo z njenom spremjevalko.

Čosila je dolg, črn plašč, ki je začrival njen posavo, ter črn klobuk.

Ko je neki snmek vetra razgrnil plašč, je videl grof Henning pod njim temino modro obleko, skatero je nosila mlada dama v vozu.

Grof Henning je neprestano zrl proti mladi dambi. Dasiravno je nosila pačjolan, je vendar lahko spoznal, da se je parkrat oziral proti njemu.

Tekom preostalega časa pa ni izpustil grofice iz oči.

Henning bi rad opozoril Josto na njeno dvojnico. To pa bi se seveda sedaj ne spodobil, ker je bila popolnoma prevzeta od žalosti. Ko pa so bile končane pogrebne slavnosti, je hotel svojega brata opozoriti na mlado damo. Slednjija pa je naenkrat izginila.

S svojo spremjevalko je namreč odšla, še pred koncem pogrebnih slavnosti, proti izhodu pokopališča, kjer je čakala kočija.

Ko se je odpeljala z vozom, je rekla svoji spremjevalki:

— Ali si videla mlado grofico Namberg, Maggie, ter jo natančno opazovala?

— Da, Miss Gladys jaz sem jo morala neprestano gledati. Škoda, da je nosila tako gost pačjolan. Ko ga pa je enkrat potisnila nazaj, sem jo lahko zelo natančno opazovala.

— No in kaj?

— Podobna je vam tako zelo, kot si sploh moreta biti podobna dva človeka.

— Do, to sem našla tudi jaz. Le dosti lepša je kot jaz. Ona ima tako sladek, ljubek obraz. Le tako žalostna, — tako strašno žalostna! Jaz bi jo rada pobožala ter potolažila.

Maggie se je vrzavala.

— Vi ste najmanj prav tako lepa, Miss, — je rekla užaljena. Miss Gladys pa se je nasmehnila.

— Moja ljuba Maggie, ti ne pustiš nobenega veljati poleg mena, to vem. Ti si povsem bedasto nora na svojo Gladys.

— Tudi Maggie se je takoj nasmehnila.

— To vem. Nekoliko gasluge imam tudi jaz pri tem, vsaj kar se tiče zdravja, kajti brez njega ni nikake lepote. Moja Miss je moj prav poseben ponos.

Mlada dama ji je stisnila roko.

— Kaj bi bila jaz brez tebe, Maggie, in kje bi bila sedaj, če bi ne imela tebe po materini smrti! Jaz sem tako vesela, da sem privlačna s teboj v Nemčijo.

— Kaj hočete sedaj storiti, Miss?

Mlada dama je vzduhnila.

— Zaenkrat ne morem storiti ničesar drugega kot čakati, kajti kot več ne morem motiti tega žalostnega razpoloženja. Kdo ve, če ima Josta kakso slutnjo o mojem obstoju? Najbrž ne. Brezstekno bi bilo od mene, če bi hotela sedaj stopiti pred njo. Mogoče tudi noče ničesar slišati o meni. Mama mi je pogosto pripovedovala, da so nemški aristokratije zelo ponosni. In o njej ni hotel nikdo ničesar vedeti v družini očeta. Vsiljevala se seveda ne bom, vendar pa bom zelo srečna, če bo hotela biti grofica Josta ljubka ter prijazno zmeno. Sedaj, ko sem jo videla, se mi ne združi povsem nemogoče. Ah, Maggie, kako škoda, da je minister umrl! Dosti lažje bi bila celo stvar zame. In ker je grofica Josta sedaj poročena, je stvar še bolj utruščena. Predvsem morava sedaj čakati. Prvi meseci žalosti morajo preiti, kaj ne, predno morem priti k tem ljudem s svojo zadevo!

— To morate sama boljše vedeti, Miss Gladys. Jaz mislim, da mora napraviti vaš prihod veselje gospoj Josti. Kdor vas le sme pogledati, mora že občutiti veselje.

— To misliš ti, moja draga Maggie, ker me imas rada. Medveje se vrneva na vsak način Berlin, ter osteneva tam še par dni. Nato bova videli naprej. Vedela bi le rada, če bova zopet videli mlade častnike. Mogoče je sorodnik grofa Namberga.

Maggie je zrla s svojimi zvestimi očmi v obraz gospodarice.

— Jaz mislim, da ni ljubi Bog zaman odločil, da sta se že srečala v Berlinu, Miss Gladys. Mogoče se bosta zopet videli.

Voz se je tedaj ustavil na kolodvoru. Par minut pozneje se je mora odpeljati vlak nazaj v Berlin. Obe ženski sta ga dosegli ravno ob pravem času.

Hennig se je vrnil po pogrebni slavnosti nazaj v Namberg. Njegov brat je ostal s svojo ženo še par dni v glavnem mestu, ker je moral marsikaj urediti.

Testament ministra je bil otvorjen in Josta je bila imenovana zaslužno denimo. Postala je sedaj lastnica gradu in postava Walda, ki je bilo sedaj že dolgo vrsto let v najemu. Premoženja v govorini ni zapustil minister, razven majhne svote, ki je bila razdeljena med zveste služabnike.

— Če bi ne postala Josta grofica Namberg, bi ji ostal po smrti ministra le ponjen skot v Waldow ter par stoč dolarjev najemnine, katero je primasalo posestvo.

Pismo, ki je ležalo poleg testimenta je spravil Rajner za svojo ženo.

— Jaz vem, kaj vsebuje, Josta, ter te prosim, da ga shranis, dokler ne bo zopet v Nambergu ter imela vsa razburjenja za seboj, — ji je rekel.

Josta je bila s tem zadovoljna kot z vsem, kar je odredil glede na.

Celo gospodinjstvo je bilo razpuščeno. Pohištvo ter reprezentativni prostori so spadali v grad ter niso bili privatna lastnina ministra. Vse ostalo pa so prevedli v Waldow. Josta je hotela ob priliku iti sama tja ter odrediti vse po svoji volji.

Skoro en teden je potekel, predno se je Jošta s svojim možem vrnila v Namberg. Gospa Seidlitz je ostala še par tednov v deviškem gradu, dokler bi ne bilo se urejeno. Nato pa se je hoteda vrnila v samostan.

Medtem pa je skoro potekel dopust grofa Henninga in ostal je še en dan, katerega je mogel preživeti z Josto ter svojim bratom.

Zalost Joste mu je sedaj omogočila misiliti vsaj nekoliko mirno na ločitev, čeprav je še vedno gorela v njem bolest nad locivo.

(Dalej prihodnjih.)

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18. St., NEW YORK, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsed dobro, doma najbolje ..

Agitator (Kersnik) broš. ....

Andrej Hofer ....

Arsene Lupin ....

Beneski vedeževalka ....

Belgrajski biser ....

Beli mesecen ....

Bele noči (Dostojevski), trd. vez. ....

Beli noči, malo junak ....

Balkansko-Turška vojska ....

Balkanska vojska, s slikami ....

Bela stopnja pri sv. Roku ....

Blagajna Velikega vojvode ....

Boy, roman ....

Burska vojska ....

Bilke (Marija Kmetova) ....

Bentin dnevnik ....

Božični darovi ....

Božja pot na Smarno goro ....

Božja pot na Bledu ....

Boj in zmaga, povest ....

Cankar: Bela Krizantema ....

Grešnik Lenard, broš. ....

Mimo življena ....

Cvetke ....

Cesar Jožef II. ....

Cvetina Borografska ....

Carovnica ....

Črni panter, trd. vez. ....

Čebelica ....

Črtice iz življenja na kmetih ....

Drobiz, salbi car in razne povesti —

spisal Milčinski ....

Darovanja, zgodovinska povest ....

Decke Eliza ....

Dalmatinske povesti ....

Drama v zraku, roman ....

Dolga roka ....

Do Ohrida in Bitolja ....

Deteljica ....

Doli z orojem ....

Don Kišot iz La Manche ....

Dve slike — Njiva, Starka — (Meško) ....

Devica Orleanška ....

Dubovni boj ....

Dede je pravil: Marinka in skrtejčki ....

Elizabeth ....

Fabijola ali cerkev v Katakombarah ....

Franca Utkarša ....

Fran Boaron Trenk ....

Filozofska zgodba ....

Fra Diavolo ....

Godzovnik (2 zvezka) ....

Godčevski katekizem ....

Gostilne v starici Ljubljani ....

Grška Mytologija ....

Gusarji ....

Hadži Murat (Tolstoj) ....

Hektorjev meč ....

Heti papeža, trd. vez. ....

Hudi časi, Blage duše, veseloigrna Hiša v Strugi ....

Hedvika ....

Helena (Kmetova) ....

Hudo Brezdro (II. zv.) ....

Humoreske, Groteske in Satire, vezano ...

broširano ...

Izlet gospoda Broučka ....

Iz tajnosti prirode ....

Iz modernega sveta, trd. vez. ....

Igračke, trd. vez. ....

broširano ...

Izrazeek ....

Jagnje ....

Janko in Metka (za otroke) ....

Jernač Zmagovac, Med plazovi. ....

Jutri (Strug) trd. v. ....

broš. ....

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezani ...

Sosedov sin, broš. ....

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano ...

7. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano ...

Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zvezek ....

Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. ....

Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek ....

Korejska brata, povest iz misjonarjev v Koreji ....

Kmečki punt, trd. vez. ....

Krvna osvetna ....

Kuhinja pri kraljici gosji nožici ....

Kaj se je Markaru sanjalo ....

Kazaki ....

Kmetička povest, trda vez. ....

Kraljevič berzé ....

Kraljev pot, roman (Bar) trd. vez. ....

Kraljev pot, patra Kupljenika ....

Kaj se je izmisli dr. Oks ....

Levitkovi zbrani sripsi ....

L. xv. Pesni — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač (Levtik) ...

L. xvi. Otreče igre v pesenach — Različne poezije — Zabavljice in pustice — Jeza na Parnas. ....

Ljudski Gals — Kraljevsko rokopis — Tolmač (Levtik) ...

Trdo vezano ...

L. xvii. Slika Levstika in njegove kritike in polemike ..... 1.

L. xviii